

Yksityisteiden neuvonta ja opastushanke, loppuraportti

Tieisännöitsijöiden jatkokoulutus peruskorjaushanke –ja siltaosaamisessa
TRAFICOM/537059/05.03.162.04/2020

1. Hankkeen taustaa

Monella yksityistiellä on perusparannustarvetta joko tien rungossa tai tien sillassa. Tiekuntia vaivaavan akuutin osaajapulan helpottamiseksi järjestettiin täydennyskoulutusta tieisännöitsijäpalveluja tarjoaville yrittäjille parantamishankkeiden läpivientiin tiekunnissa.

2. Tavoitteet

- Tarjota tieisännöitsijöille käytännönläheistä opetusta perusparannushankkeita ja siltaosaamista koskevissa asioissa.
- Jatkokurssin käyneillä on kyky johtaa perusparannusprojektia suunnittelusta aina toteutukseen asti.
- Jatkokurssin käyneet tuntevat yleisimmin käytetyt yksityisteiden siltarakenteet ja osaavat arvioida sillan kuntoa sekä tuntevat yritykset/yrittäjät, joilla on osaaminen ja pätevyyden siltasuunnitelmien laatimiseen

3. Hankkeen toteutus

- Koulutushankkeen toteutti Suomen Tieyhdistys ry
- Traficom myönsi hankkeelle rahoitusta tiekuntien neuvonta- ja opastushankkeille tarkoiteuista avustusvaroista
- Koulutus toteutettiin pääosin verkkoluentoina koronarajoitusten takia. Keväällä 2021 toteutettiin kolme kahden päivän verkkoluentoa.
- Verkkoluentojen pääaiheet olivat
  - Käsitteet ja määritelmät
  - Tarveselvitys
  - Perusparannushankkeen rahoitus, Valtion avustus ja Kemera-rahoitus sekä kunnan avustukset perusparannushankkeisiin
  - Tierakenteen suunnittelu
  - Kuivatuksen parantaminen
  - Viranomaisluvut
  - Perusparantamissuunnitelman sisältö
  - Hankkeen toteuttaminen ja kilpailutus/urakointi
- Lähijakso toteutettiin elokuussa Tampereella. Lähijaksolla keskityttiin yksityisteiden silta-asioihin sekä toteutettiin parantamishankkeisiin liittyvät maastokäynnit.

- Siltakoulutus piti sisällään seuraavat pääasiat
  - Siltojen termit
  - Yleisimmin käytetyt siltaratkaisut yksityisteillä
  - Viranomaisluvat siltahankkeissa
  - Tyyppisillat
  - Kuntotarkastuksen tekeminen
  - Siltahankkeen rahoitus
  - Siltahankkeen läpivienti tiekunnassa
- Koulutukseen sisältyi myös itseopiskelua sekä välitehtäviä. Oppikirjana oli Suomen Tieyhdistyksen julkaisu Yksitystien parantaminen sekä Väyläviraston, Traficom ja ELY-keskuksen ohjeet.
- Välitehtävät liittyivät yksitystien parantamisen tarveselvitykseen, suunnitelma-asiakirjojen laadintaan, massalaskentaan, kustannusarvion laadintaan, rahoitushakemuksen tekemiseen sekä urakkatarjouspyynnön tekemiseen
- Koulutukseen sisältyi myös loppukoe.

4. Tulokset

- Koulutuksen kokonaiskesto 110 h 4,0 opintopistettä
  - etäluennot 13-14.4., 27-28.4., 4-5.5., 38 h
  - lähipäivät 26-27.8., 16 h
  - välitehtävät, 36 h
  - muu etäopiskelu, 20 h
  - koulutuksen valittiin 17 opiskelijaa eri puolilta Suomea. Koulutuksen suoritti hyväksytysti 16 opiskelijaa.

5. Johtopäätökset

- Kaikilla osallistujilla oli ennen koulutuksen alkamista kokemusta yksityisteiden tienpidosta. Osalla oli myös kokemusta tien perusparannushankkeiden suunnittelusta ja toteuttamisesta. Perusparannushankkeen läpivienti tiekunnassa vaatii huomattavasti enemmän osaamista ja tietämystä kuin tien kunnossapitotöiden teettäminen. Koulutuksen jälkeen osallistujat pystyvät joko itsenäisesti tai koulutuksen myötä syntyneen verkoston avulla laatimaan yksityistielle tieosakkaiden liikennetarvetta vastaavan perusparannussuunnitelman, hakemaan hankkeelle rahoitusta, kilpailuttamaan hankkeen ja hoitamaan urakoinnin voimassa olevia lakeja, asetuksia sekä ohjeistuksia noudattaen.
- Osaajien lisääntyminen helpottaa tiekuntien ryhtymistä parantamishankkeisiin, joten yksityisteille tarkoitettuja avustusvaroja käytetään entistä enemmän ja hankkeet toteutetaan kustannustehokkaasti.
- Osaajia ei kuitenkaan ole vielä riittävästi. Yksitysteiden parantamishankkeisiin liittyvää koulutusta ovat järjestäneet lähinnä vain alalla toimivat yritykset omalle henkilöstölleen, joten vähintään toiselle vastaavalle koulutukselle on tarvetta.